COLLEGE
GENEESKUNDIGE
SPECIALISMEN

knms

Besluit van 14 maart 2018 houdende de opleidings- en erkenningseisen voor het geneeskundig specialisme maatschappij en gezondheid[*1,2,3,4]*

(Besluit maatschappij en gezondheid)

Het College Geneeskundige Specialismen,

gelet op artikel 14, tweede lid, onder d., van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg en artikel 11 van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst;

gezien het advies van de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband, de Nederlandse Vereniging voor Tropische Geneeskunde en Internationale Gezondheidszorg, de Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde en de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten;

BESLUIT:

∗ In de Staatscourant van 30 april 2018, nr 23355 is mededeling gedaan van de vaststelling van dit besluit en van de instemming van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met dit besluit. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2018.

1 Dit Besluit is gewijzigd bij besluit van 13 juni 2018 houdende de wijziging van diverse collegebesluiten waarvan op 17 augustus 2018, nr. 46478, mededeling is gedaan in de Staatscourant. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2019.

2 Dit Besluit is gewijzigd bij het Kaderbesluit CGS van 13 maart 2019 waarvan op 7 november 2019, nr. 60365, mededeling is gedaan in de Staatscourant. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2020.

3 Dit Besluit is gewijzigd bij besluit van 11 december 2019 houdende de wijziging van diverse besluiten van het CGS, waarmee de minister van VWS heeft ingestemd en waarvan op 12 maart 2020, nr. 14100, mededeling is gedaan in de Staatscourant. Dit besluit treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2020.

4 Dit Besluit is gewijzigd bij besluit van 14 februari 2024 houdende de wijziging van diverse besluiten van het CGS, waarmee de minister van VWS heeft ingestemd en waarvan op (datum), nr. #, mededeling is gedaan in de Staatscourant. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2024.

Hoofdstuk A Algemene bepalingen

A.1. Begripsomschrijvingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

handboek: Handboek Modernisering Medische Vervolgopleidingen Sociale Geneeskunde, dat fungeert als landelijk opleidingsplan als bedoeld in het Kaderbesluit CGS;[5]

maatschappij en gezondheid: het specialisme dat zich in haar hoofdtaken richt op:

a. het beschermen, bevorderen en bewaken van de volksgezondheid en het nemen van daarvoor noodzakelijke individuele en collectieve maatregelen, zoals preventieve gezondheidszorg, sociaal-geneeskundig onderzoek en advisering sanitaire maatregelen, vaccinatie, gezondheidsvoorlichting, en infectieziektebestrijding;
b. het onderkennen en analyseren van maatschappelijke ontwikkelingen en omgevingsfactoren die de (individuele) gezondheid beïnvloeden;
c. bestuur, organisatie, inrichting en financiering van de gezondheidszorg, voor zover die zich richten op maximalisering van de volksgezondheidseffecten van de zorg;
d. het sociaal-medisch beoordelen van aanvragen van voorzieningen en aanspraken op vergoedingen in het kader van publieke of private zorg- en participatieregelingen en het bevorderen van effectieve en efficiënte zorgregelingen;
e. het functioneren als intermediair in het domein van volksgezondheid en zorg tussen medisch en niet-medisch geschoolde personen en tussen medisch en niet medisch georiënteerde organisaties, met inbegrip van centrale en decentrale overheden.

stage: onderdeel van de opleiding maatschappij en gezondheid van ten hoogste één jaar voltijds in een ander specialisme dan het specialisme waarin wordt opgeleid;[6]

stage-instelling: door de RGS erkende al dan niet over meerdere locaties verspreide instelling of onderdeel van een instelling waar een aios uit de opleiding maatschappij en gezondheid een stage kan volgen;[7]

stageopleider: degene die een stage in een stage-instelling verzorgt en als zodanig door de RGS is erkend;[8]

A.2. Opleidingsplan

De opleiding tot arts voor maatschappij en gezondheid voldoet aan het kaderbesluit CGS en het handboek.

5 Besluit CGS van 11 december 2019
6 Besluit CGS van 11 december 2019
7 Besluit CGS van 11 december 2019
8 Besluit CGS van 11 december 2019

Hoofdstuk B De opleiding

B.1. Duur
(vervallen)[9]

B.2. Specialismegebonden competenties
1. De opleiding is gericht op het bereiken van de door het CGS vastgestelde algemene competenties en specialismegebonden competenties.
2. De in het eerste lid bedoelde specialismegebonden competenties zijn vastgelegd in het handboek.

B.3. Opbouw en duur van de opleiding
1. De opleiding maatschappij en gezondheid bestaat uit twee fasen:
   a. de eerste fase van twee jaar die wordt besteed aan een van de profielen van maatschappij en gezondheid, genoemd in het Besluit profielen maatschappij en gezondheid, of een vrije richting;
   b. de tweede fase van twee jaar die wordt besteed aan het specialisme arts voor maatschappij en gezondheid.
2. De vrije richting wordt altijd gecombineerd met de tweede fase.
3. In afwijking van het Kaderbesluit CGS hoeft de in het eerste lid bedoelde tweede fase niet aansluitend op de eerste fase te worden gevolgd.
4. Toegang tot de tweede fase wordt verkregen door inschrijving in een profielartsenregister voor een van de profielen van maatschappij en gezondheid, genoemd in het Besluit profielen maatschappij en gezondheid.[10]
5. Toegang tot de tweede fase kan worden verkregen door het met goed gevolg hebben voltooid van de opleiding tot arts internationale gezondheidszorg en tropengeneeskunde als bedoeld in het Besluit Internationale gezondheidszorg en tropengeneeskunde.

B.4. Vrije richting
1. De vrije richting bedoeld in artikel B.3. eerste lid, onder a., bestaat uit een individueel samengestelde eerste fase, voor meer dan de helft van de opleidingsduur opgebouwd uit modules uit de opleidingen in de profielen, al dan niet in combinatie met wetenschappelijk onderzoek.[11]
2. In aanvulling op het Kaderbesluit CGS, wordt het opleidingsschema voor de vrije richting beoordeeld en indien het daaraan beantwoordt goedgekeurd door de instituutsopleider alsmede door een orgaan uit de adviesstructuur genoemd in het Kaderbesluit CGS dan wel de betreffende wetenschappelijke vereniging.
3. Aan de vrije richting is geen titel verbonden.

B.5. Inhoud van de eerste fase
1. De studiebelasting in de eerste fase van de opleiding, uitgedrukt in European Credits, wordt behaald:
   a. in de sociaal-geneeskundige praktijk;
   b. tijdens stages;
   c. in de instituutsopleiding en
   d. tijdens het keuzedeel van de instituutsopleiding.
2. De inhoud, het aantal en de verdeling van de European Credits gedurende de eerste fase zijn met inachtneming van het bepaalde in het handboek, vastgelegd in het opleidingsplan van het betreffende opleidingsinstituut.

B.6. In opleiding zijn

9 Besluit CGS van 11 december 2019
10 Besluit CGS van 11 december 2019
11 Besluit CGS van 14 februari 2024

1. (vervallen)[12]
2. In aanvulling op het Kaderbesluit CGS bevat de werkgeversverklaring bedoeld in artikel G.3 van het Kaderbesluit CGS, de duur van de aanstelling van de aios in de opleidingsinstelling.
3. In afwijking van artikel 35 van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst, wordt de inschrijving in het opleidingsregister gehandhaafd, indien de aios aansluitend op de afronding van de eerste fase van de opleiding de tweede fase van de opleiding vervolgt.
4. De arts die de eerste fase van de opleiding met goed gevolg heeft afgesloten kan doorstromen naar de tweede fase van de opleiding, mits:
   a. de arts in het jaar voorafgaand aan inschrijving ten minste 16 uur per week werkzaam is geweest in het oorspronkelijke profiel of werkzaamheden heeft verricht die anderszins relevant zijn voor het specialisme maatschappij en gezondheid;
   b. de arts geregistreerd is in een van de profielen van het specialisme maatschappij en gezondheid.[13]
5. In geval van het bepaalde in het vierde lid, herleeft de inschrijving van de aios in het opleidingsregister van de RGS.

B.7. Werkgever[14]

Voor de opleiding in de tweede fase, bedoeld in artikel B.3, eerste lid onder b, geldt in aanvulling op het Kaderbesluit CGS dat de aios met een voltooide opleiding in het profiel jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding of medische milieukunde bij wijziging van het opleidingsschema, bedoeld in het Kaderbesluit CGS, tevens een bewijs van goedkeuring van diens werkgever overlegt.

B.8. Erkenning opleidingsinstituut[15]

1. In aanvulling op artikel G.7, eerste lid van het Kaderbesluit CGS werkt het instituut samen met een universitair medisch centrum of medische faculteit, en heeft het instituut de afspraken daarover in een of meer overeenkomsten vastgelegd.
2. In aanvulling op artikel C.2, derde lid Kaderbesluit CGS erkent de RGS voor de opleiding maatschappij en gezondheid tevens een of meer stage-instellingen en stageopleiders.
3. In de artikelen G.7, eerste lid onder a, c en k, onderdeel vii en G.10 Kaderbesluit CGS wordt onder opleidingsinstelling en opleider tevens begrepen stage-instelling respectievelijk stageopleider.

B.9. Erkenning stage-instelling[16]

1. Om voor erkenning als stage-instelling in aanmerking te komen zijn op de instelling de artikelen C.3, tot en met C.6, alsmede artikel G.6 Kaderbesluit CGS van overeenkomstige toepassing en wordt in die artikelen opleidingsinstelling gelezen als stage-instelling, tenzij de RGS in een individueel geval dispensatie verleent van een of meer onderdelen van deze artikelen.
2. Op de stage-instelling zijn de artikelen C.9 tot en met C.18 Kaderbesluit CGS van overeenkomstige toepassing en wordt in die artikelen opleidingsinstelling gelezen als stage-instelling.

B.10. Erkenning stageopleider[17]

Om voor erkenning als stageopleider bij een stage-instelling als bedoeld in artikel B.9 in aanmerking te komen, voldoet de beoogd stageopleider aantoonbaar aan de volgende eisen:

a. deze is ingeschreven in een register als bedoeld in artikel 3 van de wet;
b. deze is ten minste een half jaar werkzaam in de stage-instelling;
c. deze is ten minste 16 uur per week werkzaam in de stage-instelling; en
d. deze stelt een instellingsopleidingsplan op voor de betreffende stage.

12 Besluit CGS van 11 december 2019
13 Besluit CGS van 11 december 2019
14 Besluit CGS van 13 juni 2018
15 Besluit CGS van 11 december 2019
16 Besluit CGS van 11 december 2019
17 Besluit CGS van 11 december 2019

Hoofdstuk C Slotbepalingen

C.1. Overgangsbepaling

1. Op de aios die de opleiding is aangevangen vóór 1 juli 2018, blijven de besluiten betreffende de opleiding van toepassing die golden ten tijde van aanvang van de opleiding tot 1 juli 2018.
2. De opleider, instituutsopleider, opleidingsinrichting die of het opleidingsinstituut dat op 1 juli 2018 als zodanig is erkend, behoudt deze erkenning tot de datum waarop de erkenning van rechtswege vervalt of opnieuw wordt verleend. Tot de datum waarop de erkenning vervalt of opnieuw wordt verleend, is hoofdstuk C. van het vóór 1 juli 2018 geldende Kaderbesluit CSG van toepassing.
3. Op de arts die het individueel scholingsprogramma is aangevangen vóór 1 juli 2018, blijven de besluiten betreffende het individueel scholingsprogramma van toepassing die golden ten tijde van aanvang van het individueel scholingsprogramma tot 1 juli 2018.

C.2. Vervallen artikelen

(vervallen)[18]

C.3. Bekendmaking

1. Dit besluit, alsmede wijziging daarvan, behoeft instemming van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
2. In de Staatscourant wordt mededeling gedaan van de vaststelling en wijziging van dit besluit door het CGS en van de instemming daarmee van de minister, genoemd in het eerste lid. Daarnaast wordt mededeling gedaan in het officiële orgaan van de KNMG.
3. De mededeling in het officiële orgaan van de KNMG als bedoeld in het tweede lid bevat tenminste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding van het besluit of wijziging.
4. De integrale tekst van dit besluit wordt op de website van de KNMG geplaatst (www.knmg.nl).

C.4. Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2018.
2. Indien de Staatscourant waarin de vaststelling van dit besluit en het instemmingsbesluit, bedoeld in artikel C.3., worden geplaatst, wordt uitgegeven na 30 juni 2018, treedt dit besluit in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij worden geplaatst, en werkt zij terug tot en met 1 juli 2018.

C.5. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit maatschappij en gezondheid.

Utrecht 14 maart 2018

prof. dr. F. Scheele
voorzitter CGS

mr. M.C.J. Rozijn
secretaris CGS

18 Besluit CGS van 11 december 2019

Toelichting

Algemeen

Dit besluit bevat de bepalingen voor het specialisme maatschappij en gezondheid die het Kaderbesluit CGS aanvullen of die daarvan afwijken. Dit besluit is ontstaan naar aanleiding van het feit dat voor maatschappij en gezondheid een nieuw landelijk opleidingsplan in voorbereiding is en omdat er voor de beide andere sociaal-geneeskundige specialismen arbeidsgeneeskunde en verzekeringsgeneeskunde inmiddels ook specifieke besluiten in werking zijn getreden. De bepalingen uit het kaderbesluit CSG die uitsluitend van toepassing waren op het specialisme Maatschappij en Gezondheid zijn in dit besluit overgenomen en komen in het Kaderbesluit CSG te vervallen. De beschrijving van het vakgebied maatschappij en gezondheid in artikel A.1. is geactualiseerd.
Wanneer het landelijk opleidingsplan is vastgesteld, zal dit opleidingsplan het Handboek Modernisering Medische Vervolgopleidingen Sociale Geneeskunde kunnen vervangen. Tot die tijd is het handboek van toepassing, ook al is dit verouderd. Dit specifieke besluit zal bovendien aangepast kunnen worden als het landelijk werkgeverschap voor aiossen Maatschappij en Gezondheid wordt geïntroduceerd.

Binnen het specialisme maatschappij en gezondheid bestaan er profielen. Een profiel vormt de eerste fase van de opleiding en richt zich op een bepaald werkveld binnen het specialisme.

Artikelsgewijs

Hoofdstuk B

B.3. Opbouw en duur van de opleiding
De eerste fase van twee jaar van de opleiding is ingeruimd voor opleiding in een van de profielen van het specialisme maatschappij en gezondheid, opleiding in het profiel internationale gezondheidszorg en tropengeneeskunde of voor de vrije richting .De tweede fase van de opleiding behoeft niet direct te worden gevolgd door de tweede fase van twee jaar die leidt tot het specialisme. De vrije richting wordt altijd gecombineerd met een tweede fase. Gecombineerd houdt hier in dat tijdens de eerste fase delen uit de tweede fase reeds kunnen worden gevolgd.

B.4. Vrije richting
De vrije richting is geen profiel en leidt derhalve niet tot profielregistratie. Omdat de vrije richting altijd wordt gecombineerd met de tweede fase, zal de vrije richting plus de tweede fase leiden tot een specialistenregistratie, nl. als arts voor maatschappij en gezondheid.
Dat de vrije richting voor het merendeel bestaat uit modules uit de profielopleidingen van maatschappij en gezondheid, betekent dat niet de hele opleiding hoeft te bestaan uit die modules. Hiermee wordt onder andere gefaciliteerd dat vertrouwensartsen in de vrije richting kunnen worden opgeleid. Voor alle onderdelen in de vrije richting geldt wel dat aan de opleidings- en erkenningseisen voor geneeskundige vervolgopleidingen moet worden voldaan. [19]

B.6. In opleiding zijn
De tweede fase behoeft niet aansluitend op de eerste te worden gevolgd. Dit is een uitzondering op de hoofdregel van het Kaderbesluit CGS. Het vierde lid van artikel B.6. stelt echter wel voorwaarden aan de duur van de onderbreking en de werkzaamheden die tussentijds zijn verricht.

Artikel B.7. Werkgever[20]
Met ingang van 1 januari 2019 is de stichting SBOH de werkgever voor de vanaf dat moment startende

19 Besluit CGS van 14 februari 2024
20 Besluit CGS van 13 juni 2018

aiossen tweede fase van de opleiding maatschappij en gezondheid. Dit geldt alleen voor aiossen met een eerste fase opleiding in de profielen jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding of medische milieukunde. De aanpassingen in dit besluit gelden door de strekking van die aanpassingen automatisch voor aiossen M&G die na 1 januari 2019 met de opleiding M&G starten. Daardoor is er geen specifieke overgangsbepaling nodig.
In deze bepaling is niet geregeld dat het volgen van de opleiding in deeltijd uit bedrijfstechnisch oogpunt uitvoerbaar is. Dat is niet nodig, omdat dit een kwestie is tussen de aios en de werkgever, waarbij de Wet aanpassing arbeidsduur van toepassing is.

B.9 Erkenning stage-instelling[21]
Behalve in cluster 1 kent men ook in de opleiding tot arts maatschappij en gezondheid formeel de term 'stage', voor het onderdeel van de opleiding van ten
hoogste één jaar, in een ander specialisme dan het specialisme waarin wordt opgeleid of een ander artikel 3 Wet BIG-beroep. De eisen voor de stage-instelling zijn grotendeels gelijk aan die voor de opleidingsinstelling in hoofdstuk C maar kent op enkele onderdelen een kleine afwijking. Die afwijkingen betreffen het erkennen van een stageopleider, in plaats van een opleider; de figuur van de waarnemend opleider kent de stage-instelling niet. Het grootste deel van hoofdstuk C is van overeenkomstige toepassing.

B.10. Erkenning stageopleider[22]
Aan de stageopleider worden minimale eisen gesteld om de drempel voor erkenning laag te houden en zo voldoende stageplekken mogelijk te maken. De stage-opleider hoeft geen arts te zijn, maar moet wel geregistreerd zijn in een van de registers van de basisberoepen van artikel 3 Wet BIG. De stageopleider moet direct voorafgaand aan de erkenning een half jaar werkzaam zijn in de stage-instelling. De instituutsopleider draagt de stageopleider voor erkenning voor.

21 Besluit CGS van 11 december 2019
22 Besluit CGS van 11 december 2019